

Figura Sv. Rocha

Św. Roch urodził się w Montpellier (południowa Francja) około 1295 roku. Potem, gdy stracił ojca i matkę, którzy byli bardzo religijni, rozdał całe swoje bogactwo ubogim miastom i wyruszył w świat jako pielgrzym bez majątku. Pierwsza wędrowka zaprowadziła Rocha do Rzymu. Podczas wędrowki wykazał się młody mężczyzna zdolnością do cudownego uzdrawiania – znakiem krzyża wyleczył wielu chorych na dżumę. Również w Rzymie w ten sposób podążać swoją drogą do domu w jego rodzinnym Montpellier, gdzie jednak już nikt go nie rozpoznał i uważając go za szpiega, wtrącono go do ciemnicy. Z pokorą, jak zawsze, znosił Roch wszelkie poczynione mu cierpienia, nie ujawniając swojego prawdziwego pochodzenia. Z gnębiącego więzienia po pięciu latach wyzwoliła go śmierć, w wieku 32 lat zmarł w dniu 16 sierpnia 1327 roku. W tym dniu przypominamy go sobie na pamiątkę. Kult św. Rocha rozpowszechnił się głównie w XV wieku, kiedy jego prochy przeniesiono do Wenecji. Szczególnie czczono Świętego Rocha wzdłuż wenekańskich tras handlowych oraz podczas epidemii dżumy. Figurę w naszej wsi wyrzeźbił nieznany autor w 1770 roku kiedy przypuszczalnie mieszkańców wsi trapiła dżuma. Św. Roch jest ochroną przed dżumą i innymi chorobami.

Socha Sv. Rochusa

Rochus sa narodil okolo roku 1295 v Montpellier (južné Francúzsko). Potom, čo veľmi skoro stratil otca i matku, ktorí boli veľmi zbožní, rozdal všetko svoje bohatstvo medzi chudobné mestá a šiel svetom ako nemajetný pútnik. Prvá cesta zaviedla Rochusa do Ríma. Cestou prejavil mladý muž svoj dar záračného uzdravovania: vyliečil znamením kríža mnohých chorých morom. Aj v Ríme týmto spôsobom zachránil od smrti veľa chorých. Na spiatocnej ceste do vlasti v Piacenze sám ochorel a nakazil sa morom. O ďalších udalostiach jeho života hovorí legenda: Rochus zoslabnutý a blízky smrti, sa uložil v chatrči pred mestom, aby zomrel. Tu sa mu náhle zjavil anjel a dodával mu odvahy. Pes prinášal smrteľné choremu denne čerstvý chlieb. Rochus sa nakoniec uzdravil a mohol pokračovať vo svojej ceste domov. V jeho domovskom Montpellier ho však už nikto nepoznal; považovali ho za špióna a hodili ho do žalára. Pokorný, aký vždy bol, znášal Rochus všetko utrpenie, ktoré mu bolo spôsobené, a zamlčal svoj pravý pôvod. Po piatich rokoch ho vyslobodila z trýznivého väzenia smrť, 16. augusta 1327. Zomiera vo veku 32 rokov. Jeho pamiatku slávieme 16. augusta. Úcta k sv. Rochusovi sa rozšírila hlavne v 15. storočí, keď sa jeho pozostatky dostali do Benátok. Predovšetkým pozdĺž benátskych obchodných ciest a morových epidémií dosiahol Rochus veľkej úcty. Socha v našej obci bola postavená neznámym autorom v roku 1770 pravdepodobne keď dedinu sužoval mor. Sv. Rochus je ochrancom pred morom a inými chorobami.

Przydrożny Kamienny Krzyż z Postacią Jezusa Chrystusa

W ustnych przekazach przetrwało, że krzyż wzniesiono dla upamiętnienia tragicznego zdarzenia. W 1896 roku dwoje małżonków wykopywało ziemniaki, a było bardzo chłodno. Przy sobie mieli małe dziecko. Rozpalili ogień, aby dziecko mogło się zagrzać, lecz ogień przeskoczył na dziecko, które przyduszone zmarło. Rodzice dziecka po tym zdarzeniu wzniesli krzyż.

Prícestný Kamenný Kríž z Podobiem Ježiša Krista

Z rozprávania sa uchovalo, že kríž bol postavený na pamiatku tragickej udalosti. V roku 1896 manželia kopali zemiaky a bolo veľmi chladno. Mali zo sebou aj malé dieťa. Založili oheň, aby sa dieťa ohrialo, ale oheň zachvátil dieťa, ktoré sa udusilo a zomrelo. Rodičia dieťaťa po tejto udalosti postavili kríž.

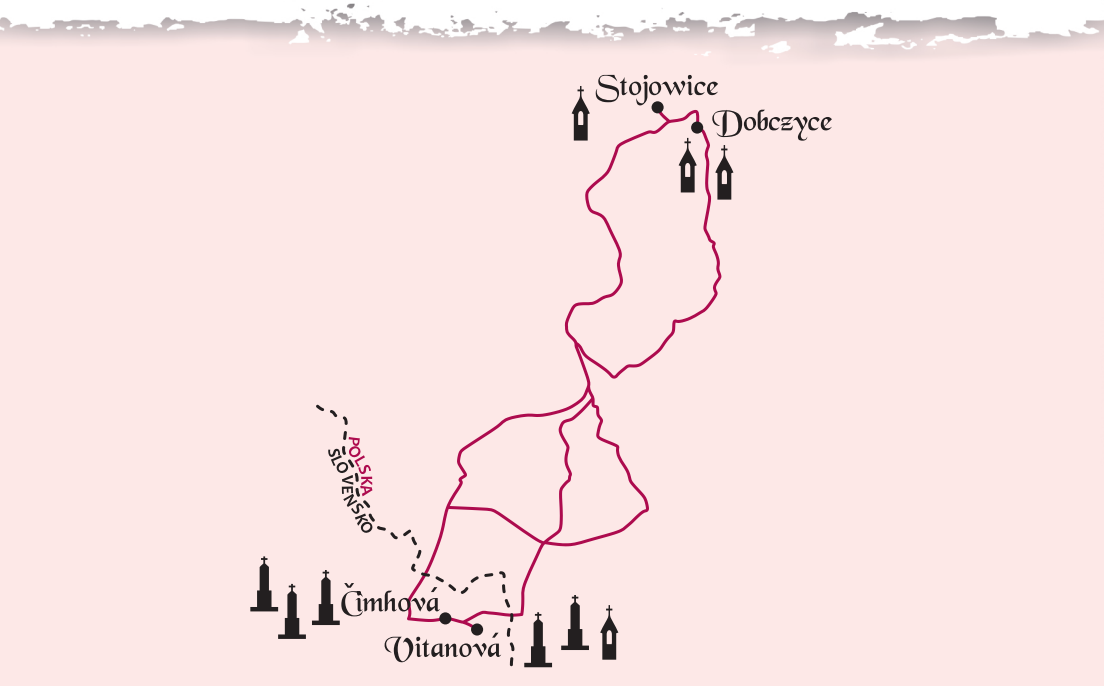
Kapliczka Najświętszej Marii Panny w Typie Domkowym

Z jakiej okazji została zbudowana nie jest znane. Kaplica była pierwotnie drewniana. W 1965 roku kaplicę dała odrestaurować świętej pamięci Veronika Karasová, z domu Palová, która w tym roku zachorowała. Złożyła obietnicę, że jeżeli wyzdrowieje ufunduje odrestaurowanie kaplicy i obietnicę dotrzymała. Kaplicę odnowiono do takiego wizerunku jaki miała teraz przed odrestaurowaniem.

Kaplnka Najsvätejšej Panny Márie Domčekového Typu

Nie je známe pri akej udalosti bola postavená. Kaplnka bola pôvodne drevená. V roku 1965 ju dala zrekonštruovať neb. Veronika Karasová, rod. Palová, ktorá v tomto roku veľmi ochorela. Sľúbila, že ak sa vyzdravie dá túto kaplnku zrekonštruovať a sľub aj dodržala. Kaplnka bola obnovená do takej podoby ako bola teraz pred rekonštrukciou.

ŻILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Kapliczka w formie groty, umiejscowiona na lipie „Marysiénka” w Dobczycach

Lokalizacja: Dobczyce, przy kościele pod wezwaniem Jana Chrzciciela. Kapliczka powstała około 1968 roku na lipie „Marysiénka” będącej pomnikiem przyrody. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 6 ustawy o Ochronie Przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. pomniki przyrody są jedną z form ochrony przyrody. Lipa „Marysiénka” została uznana za pomnik przyrody ze względu na swoją szczególną wartość kulturową, historyczną oraz przyrodniczą (obwód jej pnia wynosi 5 m). Lipa została zasadzona na pamiątkę zwycięstwa króla Jana Sobieskiego pod Wiedniem w 1683 roku. Drzewo zostało zniszczone w czasie II wojny światowej (w roku 1945). Lipa „Marysiénka” jako pomnik przyrody znajduje się pod opieką oddziału Komisji Ochrony Zabytków i Przyrody PTTK Dobczyce. Kapliczka jest integralnie związana z lipą „Marysiénka” ponieważ jej obecna forma powstała w celu ratowania piękniejszego pnia drzewa przez zabieg betonowania. Pień lipy został zniszczony przez działania wojenne. Mimo to drzewo całkowicie nie obumarło, dlatego dla zachowania statyki drzewa wykonano tzw. „chirurgię drzewa”. Puste przestrzenie w środku pnia wypełniono zaprawą cementową oraz ceglami i kamieniami. W środku konstrukcji zaaranżowano rodzaj groty wyłożony nieregularnymi drobnymi ciosami piaskowca. Do środka wstawiono współczesną figurkę Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej wykonaną prawdopodobnie z tworzywa sztucznego. Celem przeprowadzonych w ramach projektu prac konserwatorskich było powstrzymanie procesu destrukcji oraz przeprowadzenie niezbędnych prac konserwatorskich przy obiekcie. W ramach prac wykonano konserwację techniczną i estetyczną kapliczki oraz korektę korony drzewa wraz z przyścięciem bluszczu. Figurkę Matki Bożej z tworzywa sztucznego zastąpiono rzezbą wykonaną z piaskowca.

Kaplnka v podobe jaskine umiestnená v Lipe Maryšiénka v Dobczyciach

Mieisto: Dobczyce, pri kostole zasvätenom Jánovi Krstiteľovi. Kaplnka vznikla približne v roku 1968 v lipe Maryšiénka, ktorá je prírodnou pamiatkou. V súlade s čl. 6 ods. 1 bodu. 6 zákona o ochrane prírody z dňa 16. apríla 2004 jednou s foriem ochrany prírody sú prírodné pamiatky. Lipa Maryšiénka bola vyhlásená prírodnou pamiatkou vzhľadom na svoju zvláštnu kultúrnu, historickú a prírodnú hodnotu (obvod kmeňa dosahuje 5m). Lipa bola zasadená na pamiatku víťazstva kráľa Jána III. Sobieskeho pri Viedni v roku 1683. Strom bol zničený počas II. svetovej vojny (v roku 1945). O lipu Maryšiénku sa ako prírodnú pamiatku stará oddiel Výboru pre ochranu pamiatok a prírody Poľského turistického a vlastivedného spolku Dobczyce.

Kaplnka je neoddeliteľne spojená s lipou Maryšiénka, pretože jej súčasná podoba vznikla v súvislosti so záchranou prasknutého stromu prostredníctvom zabetónovania. Kmeň lipy bol zničený počas vojnových udalostí. Napriek tomu strom úplne neodumrel, preto pre zachovanie statiky stromu bol vykonaný „chirurgický zákrok na strome”. Prázdny priestor vo vnútri kmeňa bol vyplnený cementovou maltou a tehľami s kameňmi. Zvnútra bola výmurovka upravená ako jaskyňa, obložená nepravdivým drobným pieskovcovým lomovým kameňom. Vtedy do nej postavili sošku Nepoškvrnene počatej Panny Márie, pravdepodobne urobenú z umelej hmoty. Cieľom reštaurátorských prác vykonaných v rámci projektu bolo zastavenie rozpadu a vykonanie nevyhnutných údržbových činností na objekte. V rámci prác bola urobená technická a estetická údržba kaplnky ako aj úprava koruny stromu spojená s prstrihnutím brečtanu. Soška Panny Márie z umelej hmoty bola nahradená sochou z pieskovca.

Barokowa kamienna kapliczka Św. Floriana w Dobczycach

Lokalizacja: Dobczyce, ul. Rynek przy nr 31.
Figura św. Floriana znajduje się na rynku w Dobczycach, obok strażnicy. Według inskrypcji wyrytej na postumencie kapliczka powstała w roku 1768. Figura została postawiona jako świadectwo głębokiej wiary w celu ochrony majątku i ludności przed pożarami.
Święty Florian przedstawiony jest jako młody mężczyzna krępej budowy ciała, w stroju rzymskiego żołnierza bez uzbrojenia. Stoi w kontrapoście ze wzrokiem skierowanym w prawo i ku dołowi. Na głowie ma hełm ozdobiony złotymi elementami i pióropuszem. Ma długie włosy opadające na ramiona. W prawej ręce lekko ugiętej w łokciu trzyma przechylone naczynie, rodzaj czerpaka, z którego wylewa się woda na płonące kamienie leżące u jego stóp. W lewej dłoni trzyma czerwoną chorągiew. Ramiona i plecy świętego okrywa zapięty na złotą klamrę czerwony długi płaszcz. Szarą zbroję zdobią złocene elementy. Święty ubrany jest w zieloną spódnicę sięgającą do połowy ud. Na stopach święty ma długie szare buty. Nad figurą świętego na stalowej konstrukcji zamontowany jest baldachim z blachy walcowanej wygiętej w łuk. Baldachim posiada ozdobne falbanki wycięte z blachy.
Celem przeprowadzonych w ramach projektu prac konserwatorskich było przeprowadzenie konserwacji profilaktycznej polegającej na usunięciu powstających szkodliwych nawarstwień na takim etapie aby nie dopuścić do powstania głębokich zmian korozyjnych zachodzących pod nimi.

Polska - Dobczyce

Baroková kamenná kaplnka Sv. Floriána v Dobčyciach

Miesto: Dobczyce, ul. Rynek pred č. 31.
Socha sv. Floriána sa nachádza na námestí v Dobčyciach vedľa požiarnej zbrojnice. Podľa nápisu vytesanom na podstavci kaplnka vznikla v roku 1768.
Socha bola postavená na dôkaz hlbokej viery s cieľom chrániť majetok a ľudí pred požiarimi.
Svätý Florián je znášaný ako mladý muž s pevnou stavbou tela v odeve rímskeho vojaka bez výzbroje. Stojí v pozícii kontrapostu s pohľadom smerujúcim vpravo dole. Na hlave má prilbu so zlatými ozdobami a chocholom z peria. Dlhé vlasy mu padajú na plecia. V pravej ruke, mierne ohnutej v lakťi, drží naklonenú nádobu, akýsi druh črpká, z ktorého sa leje voda na horiace kamene ležiace pri jeho nohách. V ľavej ruke drží červenú vlajku. Plecia a chrbát svätého prikrýva dlhý červený plášť zopnutý zlatou sponou. Sivé brnenie zdobia zlaté ornamenty. Svätý má oblečenú zelenú suknicu siahajúcu do polovice stehien. Na nohách má svätý vysoké sivé topánky. Nad sochou svätého je na ocelevej konštrukcii pripevnený baldachýn ohnutý do valcovitého oblúka.
Baldachýn má ozdobné z plechu vystrihnuté vlnovky.
Cieľom reštaurátorských prác vykonaných v rámci projektu bola profylaktická údržba spočívajúca na odstránení vzniknutých škodlivých usadenín do tej miery, aby sa zabránilo vznikaníu pod nimi hlbokých korozívnych zmien.

Polska - Stojowice

Kamienna kapliczka Męki Pańskiej typu słupowego w Stojowicach

Lokalizacja: Stojowice nr 137 obok kaplicy Św. Faustyny.
Kapliczka z przedstawieniami Męki Pańskiej pierwotnie stała przy dworze w Gaiku. Została stamtąd przeniesiona w latach 80 XX wieku w związku z budową zapory na rzece Rabe w Dobczycach. Kapliczka początkowo została postawiona na posesji prywatnej przy drodze naprzeciwko dworku w Stojowicach. Funkcjonują dwie daty powstania kapliczki 1624 r. oraz 1634 r. Uważana jest za jedną z dwóch najstarszych kapliczek w Gminie Dobczyce. Podczas renowacji w 2010 roku odtworzono pierwotny kształt kapliczki poprzez dodanie kolumny. Kolumna, którą wykorzystano pochodzi z dworu w Gaiku, znajdował się on na terenie obecnie zalanym przez Jezioro Dobczyckie. Również metalowy krzyż na szczycie kapliczki nie jest oryginalny (pierwotnie był to krzyż kamienny, który uległ zniszczeniu). Kapliczka ze Stojowic reprezentuje typ słupowy. Ustawiona jest na kilkustopniowym cokole, składa się z dwóch bloków kamiennych, połączonych smukłą kolumną. Dolny blok od frontu ozdabia jedynie wizerunek czaszki z dwoma skrzyżowanymi piszczelami natomiast na górnym przedstawiono cztery sceny Męki Pańskiej – płaskorzeźby są dość zatarte, ale można rozpoznać na nich sceny: Ukrzyżowania (od frontu) z postaciami Matki Boskiej i Marii Magdaleny; Biczowania (z lewej); Niesienie Krzyża (z prawej); wreszcie Złożenie do Grobu (od tyłu). Na jej szczycie zamontowano metalowy krzyż trójlistny. Obiekt wykonany jest z ciosów piaskowca, osadzonych wertykalnie, jeden na drugim. Celem prac było powstrzymanie procesu destrukcji oraz przeprowadzenie niezbędnych zabiegów konserwatorskich przy obiekcie.
W ramach prac wykonano konserwację techniczną i estetyczną kapliczki.

Kamenná kaplnka Utrpenia Pána Ježiša v Stojowiciach

Miesto: Stojowice č. 137 vedľa kaplnky Sv. Faustíny.
Kaplnka znázorňujúca Utrpenie Pána Ježiša pôvodne stála pri kúrii v obci Gaik. Odtiaľ bola presťahovaná v 80-tych rokoch 20. storočia v súvislosti s výstavbou priehrady na rieke Rabe v Dobčyciach. Kaplnka na počiatku stála na súkromnom pozemku pri ceste oproti kaštiela v Stojowiciach. Vyskytujú sa dva dátumy vzniku kaplnky: 1624 a 1634. Považovaná je za jednu z dvoch najstarších kaplniek v oblasti Dobčíc.
Počas rekonštrukcie v roku 2010 bola prinavrátená pôvodná podoba kaplnky prostredníctvom prídania stĺpa. Použitý stĺp pochádza z kúrie v Gaiku a stál na území, ktoré je v súčasnosti zaplavené vodnou nádržou Dobčyzké jazero. Taktiež kovový kríž na priečelí kaplnky nie je pôvodný (pôvodne to bol kamenný kríž, ktorý sa rozpadol).
Kaplnka zo Stojovic predstavuje stĺpový typ kaplnky. Stojí na viac stupňovom podstavci a skladá sa z dvoch kamenných blokov, spojených štíhlým stĺpom. Spodný blok spredu zdobí iba podobizení lebký s dvomi skríženými kosťami a na vrchnom bloku sú znázornené štyri scény z Utrpenia Pána Ježiša. Reliéfy sú pomerne zdatré, ale dajú sa v nich rozlíšiť scény Ukrížovania (vpredu) s postavami Panny Márie a Márie Magdalény, ďalej Biczovania (vľavo) a Nesenia Kríža (vpravo) a nakoniec Uloženie do hrobu (vzadu). Na priečelí je pripevnený trojlistový kovový kríž. Obiekt je urobený s pieskovcových kameňov, zvislo položených jeden na druhom. Cieľom prác bolo zastaviť proces rozpadu a vykonanie nevyhnutných reštaurátorských zákrokov na objekte. V rámci prác bola urobená technická a estetická údržba kaplnky.

Kamienny Krzyż z Postacią Jezusa Chrystusa oraz przedstawieniem Matki Boskiej Bolesnej stojącej u podstawy krzyża

Obiekt jest w opisie określony jako **Kamienny krzyż z postacią Jezusa Chrystusa oraz wizerunkiem Matki Boskiej Bolesnej stojącej u podstawy krzyża**. Nasi przodkowie fundowali przy drogach krzyże, wyrażając tym podziękowanie Panu Bogu oraz bogobojność i pokorę. Przed tym niż ufundowali krzyże, musieli doświadczyć czegoś złego, co poznać ich na całe życie. Czy już chodziło o powstanie, wojnę lub klęskę żywiołową, zawsze dotyczyło to poważnego zdarzenia, którym dotknięta została cała wieś. Nie wiadomo, kiedy ten krzyż wzniesiono, więc zakłada się, że w pierwszej połowie wieku XX-tego. Memento przy drodze, siedmiu boleści Maryi Panny. Zatrzymaj się człowieku i pomyśl o swojej przemijalności.

Kamenný križ s postavou Ježiša Krista a vyobrazením Sedembolestnej Panny Márie, ktorá stojí pri podstavci križa

Obiekt je v popise určený ako **Kamenný križ s postavou Ježiša Krista a vyobrazením Sedembolestnej Panny Márie, ktorá stojí pri podstavci križa**. Pre cestách dávali naši predkovia stavať križe ako prejav vďaky Pánu Bohu, ako prejav bážne a pokory. Pred stavbou križa museli prežiť niečo zlé, čo poznačilo ich životy. Či to bolo povstanie, vojna alebo živelná pohroma, vždy to bola veľmi vážna udalosť, ktorá zasiahla celú dedinu. Nie je známe, kedy bol tento križ postavený. Predpokladá sa, že v prvej polovici 20.storočia. Memento pri ceste, sedem bolestí Panny Márie. Zastav sa človeče, myslí na svoju pominulosť.

Kamienny Krzyż z postacią Jezusa Chrystusa oraz przedstawieniem niezidentyfikowanego świętego stojącego u podstawy krzyża

Obiekt był w pierwotnym opisie określony jako **Kamienny krzyż z postacią Jezusa Chrystusa oraz przedstawieniem niezidentyfikowanego świętego stojącego u podstawy krzyża**. Po usunięciu warstwy osadu w trakcie robót restauratorskich została figura stojąca u podstawy krzyża zidentyfikowana jako figura Św. Marii i Jej Niepokalanego Serca. Określa go napis odsłonięty na krzyżu. Obiekt zostanie nazwany: **Kamienny krzyż z postacią Jezusa Chrystusa oraz przedstawieniem Św. Marii i Jej Niepokalanego Serca, stojącej u podstawy krzyża**. Oba obiekty znajdują się na cmentarzu pod Domem Żalobnym na działce C-KN 72/1 na obszarze gminy Ćimhová. Przepuszczalnie krzyże zostały wzniesione na początku wieku XX-tego, pierwotnie na grobach. Podczas porządkowania terenu cmentarza w latach 1998 – 2004 przemieszczono krzyże z pierwotnych miejsc na grobach. Z narracji mieszkańców, założonych również na przekazach ustnych, krzyże kamienne większego rozmiaru dawano rzeźbić przez rodzinę zmarłego przodkom bardziej zamożnym i znakomitym, piastującym we wsi znaczące miejsce.

Kamenný križ s postavou Ježiša Krista a vyobrazením neidentifikovaného sväteho, ktorý stojí pri podstavci križa

Obiekt bol pôvodne v popise určený ako **Kamenný križ s postavou Ježiša Krista a vyobrazením neidentifikovaného sväteho, ktorý stojí pri podstavci križa**. Pri reštaurátorských prácach, po odkrytí nánosovej vrstvy, bol socha pri podstavci križa identifikovaná. Jedná sa o sochu sv. Márie a jej Nepoškvrneného srdca. Určuje ju odkrytý nápisu na križi. Obiekt bude označený názvom: **Kamenný križ s postavou Ježiša Krista a vyobrazením sv. Márie a jej Nepoškvrneného srdca, ktorá stojí pri podstavci križa**. Obidva objekty sú umiestnené na cintoríne pri Dome smútku, parcela C-KN 72/1 v KÚ Ćimhová. Predpoklad je, že kríže boli postavené začiatkom 20. storočia na pôvodných hrobch. Pri terénnych prácach na cintoríne v rokoch 1998 – 2004 boli kríže premiestnené z pôvodných hrobových miest. Z rozprávania ľudí, ktorí tiež mali informácie len z počutia, kamenné kríže väčších rozmerov, dávali pozostalí tesť bohatším, zamožnejším a významnejším predkom, ktorí mali určité postavenie v obci.

Kamenný križ s postavou Ježiša Krista a vyobrazením sv. Petra(?), ktorý stojí pri podstavci križa

Obiekt bol pôvodne v popise určený ako **Kamenný križ s postavou Ježiša Krista a vyobrazením sv. Petra(?), ktorý stojí pri podstavci križa**. Pri reštaurátorských prácach, po odkrytí nánosovej vrstvy, bol socha pri podstavci križa identifikovaná. Jedná sa o sochu sv. Matúša, evanjelistu. Určuje ju odkrytý nápisu na križi. Obiekt bude označený názvom: **Kamenný križ s postavou Ježiša Krista a vyobrazením sv. Matúša, ktorý stojí pri podstavci križa**.

Kamienny Krzyż z postacią Jezusa Chrystusa oraz przedstawieniem Sv. Piotra stojącego u podstawy krzyża

Obiekt był w pierwotnym opisie określony jako **Kamienny krzyż z postacią Jezusa Chrystusa oraz przedstawieniem św. Piotra (?) stojącego u podstawy krzyża**. Po usunięciu warstwy osadu w trakcie robót restauratorskich została figura stojąca u podstawy krzyża zidentyfikowana jako figura Św. Mateusza Ewangelisty. Określa go napis odsłonięty na krzyżu. Obiekt zostanie nazwany: **Kamienny krzyż z postacią Jezusa Chrystusa oraz przedstawieniem św. Mateusza stojącego u podstawy krzyża**.